

ASSOCIACIÓ AMICS D'ANTONIPASCUAL

Imaginem ara algú on l'Absurd hagués pres carn i sang i existència històrica. Un home pregonament interessat per la "ciutat" i el seu destí, un interès begut goludament en el caliu de la llar, que veiés escapçada una brillant carrera professional, plena d'esdevenidor, per una malaltia molt greu, tal volta terminal i encomanadissa, que el forcés a aïllar-se en un sanatori.. Imaginem, a més, per arrodonir-ho, que aquest home fos metge, conscient de la seva malaltia. Encara no hem acabat; cal forçar la imaginació: l'absurd que aquest home viu es trenca, a més, amb l'absurd col·lectiu: a causa d'una guerra civil, ha perdut la llar i el patrimoni familiar convertit en botí de guerra pels vencedors. I, a causa de la malaltia, no ha pogut acompanyar a amics i parents a l'exili en terra estranya. Després, se n'ha assabentat que els seus estan en perill, que d'altres enemics, enllà de la frontera, els volen agafar. El perill que corren és de mort. I just en aquest moment, la mort posa el punt final de la malaltia. Aquest home, encara ben jove, mor en aquesta nit absolutament fosca de la seva biografia i de la història col·lectiva.

Imaginem-nos ara que aquest jove, ja rosegat per les dents de l'absurd, té la capacitat de comunicar els seus sentiments d'una forma bella, és a dir, imaginem-nos que és poeta. Quins versos haurien de sortir de la seva ploma? La resposta sembla fàcil, evident, natural: trists, desesperadament resignats, elegíacs, o bé cíncics i sarcàstics.

Però heus aquí que la realitat ultrapassa, i molt, l'imaginació. Perquè aquest jove amb totes aquestes característiques, ha existit. No fou un ésser quimèric, forjat per la fantasia d'un novel·lista. Tampoc fou un ésser fantasiós: es mostra lúcida respecte d'ell mateix, de la seva situació, i de la del seu país en el context de la política peninsular i mundial. Per a comprovar-ho, cal només llegir les cartes que d'ell s'han publicat. Ara bé, un mes abans de morir, quan els nazis escorcollaven les cases de les ciutats franceses a la recerca dels catalans escàpols (el seu pare, ja a l'exili, es va haver de refugiar d l'Ajuntament de Montpeller), el novembre de 1942, en lloc d'un poema negre i desesperançat, va cloure la seva obra amb el retrat d'una persona admirada i estimada, un poema inoblidable i intensament feliç.

*És una onda de gràcia i d'harmonia que
d'ella neix i que ella escampa entorn.
Cada cosa s'encén d'alegre poesia,
com si li dibuixés amb foc un nou contorn,
una claror més viva que la claror del jorn.*

*És l'ímpetu diví de la puresa
que d'ella brolla sempre renadiu,
i governa al seu volt l'ampla vida sotmesa,
feliç, com un paisatge creuat per un gran riu,
en una pau que creix cada cop que somriu.*

ASSOCIACIÓ AMICS D'ANTONIPASCUAL

Amb quin estat d'ànim es poden escriure aquests versos, sobretot els dos últims? Aquesta cançó destil·la pau i goig. I no es només el retrat d'una persona. És també el "retrat" i compendi de l'obra poètica que trià com a definitiva, els poemes lírics d'aquesta existència on l'absurd es va fer carn i sang, història i biografia: una obra que escampa "gràcia i harmonia", plena "de l'ímpetu diví de la puresa": només cal entendre, rera el pronom personal "ella", "aquesta poesia".

(Fragment del llibre "El sentit de l'absurd. Màrius Torres", de Antoni Pascual Piqué.)

